werkt voor iedereen.

Dampten 26 • 1624 NR Hoorn
Postbus 566 • 1620 AN Hoorn
T 0229-258 758
info@werksaamwf.nl

Aan het college van burgemeester en wethouders
van de West-Friese gemeenten

Contactpersoon: Anja Witte
Datum: 11 juli 2025

Onderwerp: Beleidsplan 2026 – 2030 'Meedoen is het belangrijkste!'

Geacht college,

Bijgaand ontvangt u het concept beleidsplan 2026-2030 van WerkSaam Westfriesland. Wij verzoeken u deze voor een zienswijze voor te leggen aan uw gemeenteraad.

Totstandkoming van het beleidsplan
In de tweede helft van 2024 is het huidige beleidsplan intern geëvalueerd. Een samenvatting van deze evaluatie is aangeboden aan de 7 West-Friese gemeenten. Uw gemeenteraad heeft tijdens een commissie- of raadsvergadering input voor het nieuwe beleidsplan meegegeven aan WerkSaam. Wij hebben geluisterd naar alle inbreng en, mede op basis daarvan een concept beleidsplan opgesteld. Onze cliëntenraad heeft ons ook input meegegeven naar aanleiding van de evaluatie en wij vragen hen ook om een advies op het beleidsplan.

Wat is er met de input van de gemeenteraden gedaan?
De gemeenteraden is input gevraagd op drie onderwerpen.
Hier zijn wij als volgt mee omgegaan:

Vraag 1: WerkSaam wil de huidige aanpak voor 60+ cliënten voortzetten. Hoe kijkt u hiernaar?

Een kleine meerderheid van de raadsleden is voorstander om de leeftijdsgrens te verhogen naar 62 jaar.

In 2017 heeft WerkSaam, op verzoek van de gemeenteraden, het 60-plus beleid ingezet. Dat wil zeggen dat 60-plussers niet verplicht worden om mee te werken aan re-integratieactiviteiten en het actief zoeken naar werk. Alleen als een 60-plusser dit zelf wil, biedt WerkSaam alle ondersteuning die nodig is.

De beleidsevaluatie van het beleidsplan 2022-2025 was aanleiding om te kijken of dit beleid nog passend is. De arbeidsmarkt ziet er inmiddels heel anders uit dan in 2017. Momenteel is er een personeelstekort op de arbeidsmarkt, waardoor de kans op werk voor een 60-plusser groter is dan voorheen. Daarnaast is de AOW-leeftijd van 65 jaar verhoogd naar 67 jaar en drie maanden. En die leeftijdsgrens zal in de toekomst nog hoger komen te liggen.

Deze ontwikkeling is besproken met de gemeenteraden van West-Friesland. Een meerderheid sprak zich uit voor het verhogen van de leeftijdsgrens, mits er uiteraard rekening wordt gehouden met de individuele omstandigheden van de cliënt. WerkSaam verhoogt om deze reden de leeftijd naar 5 jaar voorafgaand aan de AOW-gerechtigde leeftijd. Deze ligt nu op 62 jaar. Cliënten die aan het werk willen, ondersteunt WerkSaam vanzelfsprekend nog steeds bij het vinden van betaald werk. Voor de huidige cliënten van 60 en 61 jaar die al vrijstelling hebben gekregen, stelt WerkSaam een overgangsregeling voor. Zij zullen niet alsnog de verplichting krijgen. Dit betreft ongeveer 70 cliënten (waarvan een deel (32) ook op andere gronden geen arbeidsverplichting heeft).

Vraag 2: Moet maatschappelijke participatie bij een gedeelte van de zorgcliënten verplicht worden?

Een kleine meerderheid van de raadsleden is van mening dat maatschappelijke participatie voor de zorgcliënten niet verplicht moet worden.

Een deel van de zorgcliënten is niet in staat om maatschappelijk te kunnen participeren, dit is maatwerk en afhankelijk van de situatie. Voor deze cliënten kan op individuele basis een ontheffing van de participatieverplichting komen. Voor een ander deel kan maatschappelijke participatie een mooie daginvulling geven en ervoor zorgen dat men zich betrokken voelt bij de maatschappij. Juist om deze reden is het belangrijk dat cliënten dit zelfstandig kunnen vormgeven en daar waar nodig hierbij worden ondersteund. WerkSaam heeft bij de gemeenteraden uitgevraagd in hoeverre zorgcliënten verplicht moeten worden tot maatschappelijke participatie. Een kleine meerderheid van de raadsleden gaf aan dat er geen sprake zou moeten zijn van verplichting bij deze doelgroep. Zowel degenen die voor als tegen verplichten waren spraken uit dat zorgcliënten op een positieve manier gemotiveerd en ondersteund moeten worden om maatschappelijk te participeren. WerkSaam gaat in gesprek met gemeenten hoe de maatschappelijke participatie voor zorgcliënten vormgegeven kan worden.

Vraag 3: Moet WerkSaam bij het opleggen van boetes mild of streng sanctioneren?

Een kleine meerderheid van de raadsleden is voorstander van een gemiddeld streng beleid ten aanzien van sanctioneren. Bijna net zoveel raadsleden vindt dat WerkSaam mild moet sanctioneren.

Het Wetsvoorstel handhaving sociale zekerheid biedt WerkSaam meer mogelijkheden om passend te reageren op een overtreding. Er komt meer ruimte om te werken vanuit vertrouwen en om rekening te houden met de situatie van de betrokkene. We krijgen meer ruimte om boetes en terugvorderingen in individuele gevallen aan te passen. Zo kunnen we zorgen dat we een cliënt niet ‘onredelijk’ behandelen. Bij de

boete verdwijnt de koppeling met het benadelingsbedrag. Dit kan gunstig zijn voor de cliënt, omdat de koppeling met het benadelingsbedrag kan leiden tot zeer hoge boetes. Er wordt een boetesystematiek met twee standaard boetebedragen geïntroduceerd. Afhankelijk van de omstandigheden en persoonlijke situatie van de inwoner, kan de boete verhoogd of verlaagd worden.

De gemeenteraden van West-Friesland hebben een voorkeur uitgesproken om uit te gaan van gemiddeld milde boetes, uiteraard met de kanttekening dat er altijd goed gekeken moet worden naar de individuele omstandigheden. Voor het opleggen van een maatregel, bijvoorbeeld wanneer een cliënt niet meewerkt aan een re-integratietraject, komt de mogelijkheid om eerst een waarschuwing op te leggen. Dit biedt onze coaches meer ruimte om maatwerk te leveren.

Verzoek om zienswijze van de raad

Wij verzoeken u om het concept beleidsplan aan uw raad voor te leggen voor een zienswijze. Om de ingebrachte zienswijze zorgvuldig mee te laten wegen in de besluitvorming verzoeken wij u vriendelijk om de reactie van de gemeenteraad uiterlijk 10 november 2025 schriftelijk aan ons kenbaar te maken.

Het algemeen bestuur van WerkSaam neemt 11 december 2025 een besluit over het beleidsplan, waarna deze in werking treedt.

Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur,

voorzitter,

Y.W. Nijsingh

directeur financiële bedrijfsvoering,

A. Witte

Bijlage: concept beleidsplan 2026-2030 ‘Meedoen is het belangrijkste!’